

Obsah

Poděkování	11
Předmluva	13
Úvod	15
1. Úvod do problematiky neklidu u dětí	17
1.1 Je na vině výchova?	17
1.2 Psychosociální a organické příčiny neklidu u dětí	19
1.3 Diagnostika	22
1.4 ADHD a jeho projevy	22
1.5 ADD – porucha pozornosti bez hyperaktivity	25
1.6 Symptomy syndromu ADHD	26
1.7 Projevy hyperaktivity podle věku	28
2. Rodina a neklidné dítě	31
2.1 Být rodičem neklidného dítěte	32
2.2 Láska a hranice ve výchově neklidných dětí	34
2.3 Potřeba bezpečného hnízda	37
3. Učitel a dítě s ADHD	39
3.1 O pedagogickém mistrovství	39
3.2 Role pedagoga v životě neklidného dítěte	40
3.3 Učitel a stres	41
3.4 Vztah k dítěti	42

4. Být na jedné lodi – o spolupráci rodiny a školy	43
4.1 Podmínka úspěšné spolupráce	43
4.2 Komunikace učitelů s rodiči	44
5. Integrace dítěte s ADHD v mateřské škole	49
5.1 Integrace, inkluze a individuální vzdělávací plán	50
5.2 Co učitelé neradi slyší a z čeho se rodiče hroutí: O důslednosti, trpělivosti a individuálním přístupu	54
6. Komunikace jako rozhojnění jistot a omezení nejistot	57
6.1 Komunikace s neklidným dítětem	57
6.2 Verbální komunikace a možnosti jejího využití v práci s dětmi s ADHD	59
6.3 O řeči emocí aneb Možnosti neverbální komunikace	66
6.4 Doporučení z praxe	71
6.5 Komunikace prostřednictvím jednání	72
7. Dítě a emoce	75
7.1 Emoce neklidného dítěte	76
7.2 Emocionální potřeby dítěte	78
7.3 Emocionální dovednosti v předškolním věku	79
7.4 Drzost	83
8. Výchova neklidných a hyperaktivních dětí	85
8.1 Pohled na výchovu neklidných dětí	85
8.2 Mýty ve výchově neklidných dětí	86
8.3 Výchova jako trénink pro budoucnost	90
8.4 Každý se něco učíme	91
8.5 Nabídka jiné možnosti	93

9. Inspirace pro práci s dětmi s ADHD	95
9.1 Kompetence, které má dítě (nejen s ADHD) získat v mateřské škole	96
9.2 Obecná doporučení pro práci s dětmi s ADHD	100
9.3 Doporučení podle symptomů a konkrétních potíží dítěte	105
9.4 Shrnutí jako pomoc pro učitele	125
Závěr	127
Literatura	129
Legislativní dokumenty	133
Přílohy	134